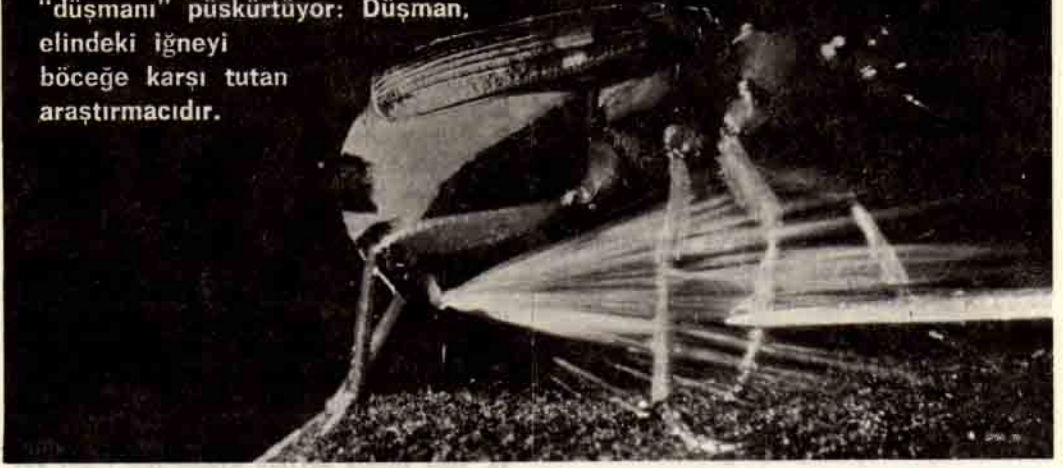

Bu olağandışı fotoğrafı
amerikalı böcek araştırmacısı
Dr. Thomas Eisner çekti:
Bombardıman böceği patlayıcı gazıyla
"düşmanı" püskürtüyor: Düşman,
elindeki iğneyi
böceğe karşı tutan
araştırmacıdır.

Gazın püskürtüldüğü açıklık her
yöne çevrilebiliyor. Bombardıman
böceği son derece sıcak hidrokar-
bonlar çıkarıyor. Pek çok gazı kendisi
de "pişmeden" nasıl üretebiliyor?

GAZ TABANCALI MAYIS BÖCEĞİ

Başka böcekler ısırır, sokar. Bombardıman böceği ise kendini savunmak zorunda kaldığında "gaz tabancasını" ateşler.

Tabanca, böceğin gövdesinin son ekleminde yer alır ve çok dayanıklı bir yapısı vardır. Deposunda, saldırı karşısında mavimsi, yakıcı, sıcak bir gaza dönüşebilen iki kimyasal madde bulunur.

Kimyasal maddelerden biri: Hidrojen Peroksit (Oksijenli su) diğeri de hidrokinon (Benzol'e uzak akrabalığı olan bir hidrokarbon.)

İki madde depoda kaldığı sürece ne patlayıcı ne de herhangi başka bir tehlikesi var. Ancak bombardıman böceği düşmanı hissettiği anda hidrojenperoksitle hidrokinonu "yakma odasına" aktarıyor. Böceğin bu bölümünün duvarla-

rı, peroksidad adı verilen bir albümin enzim salgılıyor. Peroksidad "katalizator" olarak etkiliyor. Ve diğer iki maddeyle birleşir birleşmez güçlü bir kimyasal tepkime oluşuyor. Hidrokinondan kinon: hidrojenperoksitten de oksijen ayrılıyor. Oksijen, itici gaz yerine geçiyor ve kolayca duyulan bir "plop" sesiyle yüz derece sıcaklıktaki kinonu düşmana karşı püskürtüyor. Herşey o kadar hızlı olup bitiyor ki "yanma odası" hiçbir zarar görmüyor.

Böcek sürekli gaz fışkırtmıyor. Soğutma için iki "atış" arasında saniyenin onda biri kadar zaman geçmesi gerekli Bombardıman böceğinin boyu ikibuçuk santimetre kadar ve Almanya'da üç türüne rastlanıyor.

P.M.'den Çeviren Seda Toksoy

BAYKUŞLAR

Okulu" açılmıştır. Bu okulda halka sadece baykuşlarla ilgili bilgiler verilmekte ve dersler okutulmaktadır. Ayrıca bazı baykuş türleri beslenmekte, daha sonra doğaya salınmaktadır. Tut-sak yaşamdan sonra doğaya zor uyum sağlayan bireylerin % 60'nın öldüğü görülmekteyse de

bu sorun okulda çözülmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde yanlış bir inançtan kaynaklanan ve uğursuz bir hayvan olarak bilinen baykuşlar aslında doğal yaşamının vazgeçilmez bir zincirini oluştururlar. Bu nedenle, son derece yararlı olan baykuşlar titizlikle korunmalı, onların üremelerine yardımcı olunmalıdır.